

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання та оформлення курсового проекту з дисципліни
«Економічне управління підприємством»
для студентів спеціальності 051 «Економіка»

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 3 від 22.12.2016 р.

Харків
НТУ «ХПІ»
2017

Методичні вказівки до виконання та оформлення курсового проекту з дисципліни «Економічне управління підприємством» для студентів спеціальності 051«Економіка» / уклад. Л. С. Ларка. – [електронне видання]. – Харків : НТУ «ХП», 2017. – 16 с.

Укладач Л. С. Ларка

Рецензент Р. Г. Майстро

Кафедра економіки і маркетингу

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Структура курсового проекту	5
2. Зміст курсового проекту за розділами	5
2.1. Вступ	5
2.2. Аналіз фінансового стану підприємства	6
2.2.1. Оцінювання показників ліквідності підприємства	6
2.2.2. Оцінювання платоспроможності підприємства (фінансової стійкості)	7
2.2.3. Оцінювання ділової активності	8
2.3. Розроблення семантичних диференціалів для оцінювання ефективності управління на підприємстві	10
2.4. Розроблення рекомендацій для удосконалення управління на підприємстві	12
2.5. Визначення ефективності від впровадження рекомендацій	12
Висновки	13
Список літератури	15

ВСТУП

Управління підприємством – процес планування, організації, мотивації, контролю та регулювання дій персоналу, постановки стратегічних цілей і тактичних завдань підприємства, ухвалення управлінських рішень та забезпечення їх виконання.

Управління в прямому сенсі слова – це дія на працівників з метою досягнення мети, яка стоїть перед підприємством і його колективом. Воно ґрунтується, з одного боку, на багатьох галузях знань, таких як економіка і політологія, соціологія й психологія, інженерні дисципліни і статистика, а з іншого – на узагальненні практичного досвіду управління різними підприємствами, організаціями й компаніями.

Об'єктом економічного управління підприємством виступають регульовані процеси, що відбуваються на підприємстві, а також сукупність організаційних взаємовідносин як за вертикаллю, так і за горизонталлю: організація та дезорганізація, субординація та координація, упорядкованість та узгодженість, тобто взаємодія людей стосовно сумісної діяльності.

Предметом економічного управління підприємством є загальні та специфічні тенденції, що діють на підприємстві, механізм їх прояву та використання різними суб'єктами управління.

Курсовий проект з дисципліни «Економічне управління підприємством» призначений для студентів спеціальності 051 «Економіка».

Основна мета курсового проекту – закріпити на практиці набуті теоретичні знання з дисципліни «Економічне управління підприємством», показати вміння аналізувати фінансовий стан підприємства, проводити діагностування системи управління на ньому, а також розробити рекомендації для її удосконалення та довести їх ефективність.

Головним завданням курсового проекту є обґрунтування комплексу заходів для удосконалення управління на підприємстві.

Студентові необхідно виконати такі етапи роботи:

- провести аналіз фінансового стану підприємства;
- скласти семантичні диференціали для оцінювання системи управління на підприємстві;
- запропонувати комплекс заходів для удосконалення управління на підприємстві;
- визначити ефективність запропонованих заходів.

1. СТРУКТУРА КУРСОВОГО ПРОЕКТУ

Курсовий проект містить розділи, зазначені в табл. 1.

Таблиця 1 – Структура курсового проекту

Найменування розділів	Орієнтовний обсяг, аркушів
Вступ	1
1. Загальна інформація про підприємство	5
2. Аналіз фінансового стану підприємства	10
3. Розроблення семантичних диференціалів для оцінювання ефективності управління на підприємстві	10
4. Розроблення рекомендацій для удосконалення управління на підприємстві	3
5. Визначення ефективності від впровадження рекомендацій	3
Висновки	2
Список використаної літератури	1

Курсовий проект оформляється на одній стороні аркушів стандартного розміру А 4, які потім брошуруються. Загальний обсяг проекту становить близько 35 сторінок.

2. ЗМІСТ КУРСОВОГО ПРОЕКТУ ЗА РОЗДІЛАМИ

2.1. ВСТУП

У вступі до курсового проекту необхідно висвітлити:

- мету курсового проекту;
- завдання курсового проекту;
- методологічну базу дослідження;
- інформаційну базу дослідження.

2.2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

2.2.1. Оцінювання показників ліквідності підприємства

Платоспроможність підприємства зазвичай оцінюється за допомогою коефіцієнтів покриття (загальної ліквідності), швидкої ліквідності та абсолютної ліквідності. Розрахунок цих коефіцієнтів доцільно здійснювати у вигляді таблиці 2.1 на підставі даних форм бухгалтерської звітності підприємства.

Коефіцієнт покриття розраховується як відношення оборотних активів до поточних зобов'язань підприємства та показує достатність ресурсів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань.

Коефіцієнт швидкої ліквідності розраховується як відношення найбільш ліквідних оборотних засобів (грошових коштів та їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості) до поточних зобов'язань підприємства. Він відображає платіжні можливості підприємства щодо сплати по-точних зобов'язань за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності обчислюється як відношення грошових коштів, їх еквівалентів і поточних фінансових інвестицій до поточних зобов'язань, а також показує, яка частина боргів підприємства може бути сплачена негайно.

Таблиця 2.1 – Показники ліквідності підприємства

Показник	Формула розрахунку	Оптим. знач.	Попередній рік	Поточний рік	Зміна (гр. 5 – гр. 4)
1	2	3	4	5	6
1. Коефіцієнт покриття (загальної ліквідності), $K_{\text{п}}$	$\text{ф1р.1195}/\text{ф1р.1695}$	$> 1,0$			
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності, $K_{\text{шл}}$	$\text{ф1(р.1195 – р. 1100)} / \text{ф1р. 1695}$	$0,6 – 0,8$			
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності, $K_{\text{абл}}$	$\text{ф1(р. 1160 + р. 1165)} / \text{ф1 р. 1695}$	$0,2 – 0,35$			
4. Чистий оборотний капітал, $\text{Ч}_{\text{ок}}$	$\text{ф1(р. 1195 – р. 1695)}$	–			

Чистий оборотний капітал розраховується як різниця між оборотними активами підприємства та його поточними зобов'язаннями. Його наявність та величина свідчать про спроможність сплачувати свої поточні зобов'язання.

За результатами розрахунку необхідно зробити відповідні висновки.

2.2.2. Оцінювання платоспроможності підприємства (фінансової стійкості)

Фінансова незалежність підприємства є однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства. Вона пов'язана зі ступенем залежності від кредиторів й інвесторів та характеризується співвідношенням власних і залучених коштів. Для кожного підприємства важливо, чи володіє воно власними оборотними коштами.

Аналіз фінансової незалежності підприємства здійснюється на підставі системи коефіцієнтів, які розраховуються в даному курсовому проекті студентом згідно з даними форми бухгалтерської звітності № 1 «Баланс» у вигляді таблиці 2.2. Фінансова звітність – бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період. Фінансова звітність складається з Балансу, Звіту про фінансові результати, Звіту про рух грошових коштів, Звіту про власний капітал і Приміток до фінансових звітів.

Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності) розраховується як відношення власного капіталу підприємства до підсумку балансу і показує питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність.

Коефіцієнт фінансового ризику $K_{ф.р}$, показує співвідношення залучених засобів і власного капіталу. Цей коефіцієнт дає найбільш загальну оцінку фінансової стійкості. Він показує, скільки одиниць залучених засобів припадає на кожну одиницю власних. Зростання показника в динаміці свідчить про збільшення залежності підприємства від зовнішніх інвесторів і кредиторів, тобто про зниження фінансової стійкості і навпаки.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами розраховується як відношення величини чистого оборотного капіталу до величини оборотних активів підприємства.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу показує, яка частина власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності, а яка – капіталізована.

Таблиця 2.2 – Показники фінансової стійкості підприємства

Показник	Формула розрахунку	Поперед- ний рік	Поточ- ний рік	Зміна
1. Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності), $K_{авт}$	$\phi 1p. 1495 / \phi 1p. 1900$ (оптимальне значення $> 0,5$)			
2. Коефіцієнт фінансового ризику, $K_{фр}$	$\phi 1(p. 1595 + p. 1695 + p. 1700 + p. 1800) / \phi 1p. 1495$ (оптимальне значення $< 0,5$ критичне значення – 1)			
3. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами, $K_{осс}$	$\phi 1(p. 1195 - p. 1695) / \phi 1p. 1195$ (оптимальне значення $> 0,1$)			
4. Коефіцієнт маневреності власного капіталу, $K_{мвк}$	$\phi 1(p. 1195 - p. 1695) / \phi 1p. 1495$ (оптимальне значення $0,4 - 0,6$)			

За підсумками розрахунку робляться відповідні висновки.

2.2.3. Оцінювання ділової активності

Для управління потенціалом підприємства необхідно оцінити його ділову активність. Показники оцінки ділової активності рекомендується звести в таблицю 2.3.

Таблиця 2.3 – Показники оцінки ділової активності підприємства

Показник	Формула розрахунку	Поперед- ний рік	Поточ- ний рік	Зміна
1. Коефіцієнт оборотності активів, K_{oa}	$\phi 2p. 2000 / ((\phi 1 (p. 1300гр.3 + p. 1300гр.4)) / 2)$			
2. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, $K_{одз}$	$\phi 2p. 2000 / \phi 1(\text{сума } p. 1120 \text{ до } p.1155 \text{ включно (гр.3)} + \text{сума } p.1120 \text{ до } p.1155 \text{ включно (гр.4)}) / 2)$			
3. Строк погашення дебіторської заборгованості, $T_{дз}$	$360 / K_{одз}$			
4. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, $K_{окз}$	$\phi 2p. 2000 / (\text{сума } p. 1605 \text{ до } p.1670 \text{ включно (гр.3)} + \text{сума } p.1605 \text{ до } p.1670 \text{ включно (гр.4)}) / 2)$			
5. Строк погашення кредиторської заборгованості, $T_{кз}$	$360 / K_{окз}$			

Закінчення табл. 2.3

Показник	Формула розрахунку	Поперед- ний рік	Поточ- ний рік	Зміна
6. Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача), $K_{\text{ооз}}$	$\text{ф2р. 2000} / ((\text{ф1 (р. 1010гр.3} + \text{р. 1010гр.4))} / 2)$			
7. Коефіцієнт оборотності власного капіталу, $K_{\text{овк}}$	$\text{ф2р. 2000} / ((\text{ф1 (р. 1495гр.3} + \text{р. 1495гр.4))} / 2)$			
8. Коефіцієнт рентабельності активів, $K_{\text{ра}}$	$\text{ф2р. 2350 або 2355} / ((\text{ф1 (р. 1300гр.3} + \text{р. 1300гр.4))} / 2)$			
9. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу, $K_{\text{рвк}}$	$\text{ф2р. 2350 або 2355} / ((\text{ф1 (р. 1495гр.3} + \text{р. 1495гр.4))} / 2)$			
10. Коефіцієнт рентабельності реалізації продукції, $K_{\text{ррп}}$	$\text{ф2р. 2190 або 2195} / \text{ф2 (р. 2050} + \text{р. 2130} + \text{р. 2150)}$			

Для розрахунку цих показників використовуються дані форми № 1 «Баланс» та форми № 2 «Звіт про фінансові результати».

Коефіцієнт оборотності активів обчислюється як відношення чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньої величини підсумку балансу підприємства і характеризує ефективність використання підприємством усіх наявних ресурсів незалежно від джерел їх залучення.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості розраховується як відношення чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньої величини дебіторської заборгованості і показує швидкість обертання дебіторської заборгованості підприємства за період, розширення або зниження комерційного кредиту, що надається підприємством.

Строк погашення дебіторської та кредиторської заборгованостей розраховується як відношення тривалості звітного періоду (360) до коефіцієнта оборотності дебіторської або кредиторської заборгованості та показує середній період погашення дебіторської або кредиторської заборгованостей.

Коефіцієнт оборотності основних засобів розраховується як відношення чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньорічної вартості основних засобів.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу розраховується як відношення чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньорічної

величини власного капіталу підприємства.

Коефіцієнт рентабельності активів розраховується як відношення чистого прибутку підприємства до середньорічної вартості активів і характеризує ефективність використання активів підприємства.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу розраховується як відношення чистого прибутку підприємства до середньорічної вартості власного капіталу і характеризує ефективність вкладення коштів у дане підприємство.

Коефіцієнт рентабельності реалізації продукції розраховується як відношення прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг) до витрат на її виробництво та збут і характеризує прибутковість господарської діяльності підприємства від основної діяльності.

На підставі проведених розрахунків студент робить висновок про динаміку показників ділової активності підприємства та визначає характер його фінансового стану.

2.3. РОЗРОБЛЕННЯ СЕМАНТИЧНИХ ДИФЕРЕНЦІАЛІВ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Для оцінювання ефективності економічного управління на підприємстві пропонується розробити семантичні диференціали для кожної з функціональних підсистем управління: виробництво, кадри, інновації, фінанси, маркетинг.

Економічне управління підприємством ґрунтується на розумінні особливостей функціональних підсистем управління, результатах фінансової діагностики, раціональному управлінні грошовими потоками, оптимальній системі бюджетування.

При використанні шкали семантичного диференціалу необхідно оцінити компоненти досліджуваного об'єкта за декількома порядковими шкалами, на яких може бути від трьох до десяти категорій. По краях кожної шкали наведені фрази з протилежними значеннями.

Приклади семантичних диференціалів за основними сферами управління наведено в таблиці 2.4.

У курсовому проекті пропонується скласти семантичні диференціали для кожної зі сфер управління за 10 характеристиками. В якості експерта, який здійснює оцінювання стану управління, виступає студент. Після кожного диференціалу необхідно зробити висновок щодо проблемних зон в кожній зі сфер управління, а також сильних сторін сфери управління.

Таблиця 2.4 – Семантичні диференціали за сферами управління

Характеристика	Бали	Характеристика
	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	
Управління персоналом		
1. Низький рівень про- дуктивності праці		1. Високий рівень про- дуктивності праці
2. Низька кваліфікація кадрів		2. Висока кваліфікація кадрів
3. Слабка матеріальна і нематеріальна мотивація співробітників		3. Сильна матеріальна і нематеріальна мотивація співробітників
4. Низький рівень задово- леності персоналу з/п		4. Високий рівень задо- воленості персоналу з/п
5. Напружений мікроклі- мат у колективі		5. Сприятливий мікро- клімат у колективі
Управління виробництвом		
1. Застарілі технології ви- робництва		1. Новітні технології ви- робництва
2. Висока зношеність ос- новних фондів підприєм- ства		2. Низька зношеність основних фондів підп- риємства
3. Низька якість виготов- лення продукції		3. Висока якість вигото- влення продукції
4. Висока трудомісткість виробництва продукції		4. Низька трудомісткість виробництва продукції
5. Низький рівень вико- ристання резервів для зменшення собівартості продукції		5. Високий рівень вико- ристання резервів для зменшення собівартості продукції
Управління маркетингом		
1. Неефективна товарна політика		1. Ефективна товарна політика
2. Неефективна збутова політика		2. Ефективна збутова політика
3. Неефективна цінова політика		3. Ефективна цінова по- літика
4. Неефективна комуніка- ційна політика		4. Ефективна комуніка- ційна політика
5. Орієнтація підприємст- ва на концепцію удоско- налення виробництва		5. Орієнтація підприєм- ства на концепцію мар- кетингу

Закінчення табл. 2.4

Характеристика	Бали	Характеристика
	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	
Управління фінансами		
1. Недостатність фінансових ресурсів		1. Повна забезпеченість фінансовими ресурсами
2. Нераціональне використання коштів		2. Раціональне використання коштів
3. Низький рівень платоспроможності		3. Високий рівень платоспроможності
4. Низький рівень фінансової незалежності		4. Високий рівень фінансової незалежності
5. Низький рівень ділової активності		5. Високий рівень ділової активності
Управління інвестиціями		
1. Недостатнє фінансування інноваційної діяльності		1. Достатнє фінансування інноваційної діяльності
2. Низька частка інноваційної продукції в обсягах виробництва		2. Висока частка інноваційної продукції в обсягах виробництва
3. Низька інвестиційна привабливість підприємства		3. Висока інвестиційна привабливість підприємства
4. Низька інвестиційна привабливість галузі		4. Висока інвестиційна привабливість галузі
5. Низька державна підтримка галузі		5. Висока державна підтримка галузі

2.4. РОЗРОБЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

У цьому підрозділі курсового проекту необхідно запропонувати заходи для підвищення якості управління за проблемними зонами підприємства. Пропозиції слід систематизувати у вигляді табл. 2.9.

Таблиця 2.5 – Рекомендації щодо удосконалення управління

Рекомендація	Наслідки для підприємства після впровадження	Сфера управління підприємством, якої стосується рекомендація

Після заповнення табл. 2.5 необхідно зробити стислий висновок щодо необхідних ресурсів для реалізації запропонованих рекомендацій.

2.5. ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВІД ВПРОВАДЖЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ

Для оцінювання ефективності пропозицій щодо підвищення якості економічного управління підприємством у кількісному вимірі необхідно визначити бюджет на реалізацію запропонованих заходів.

Частку прибутку, що забезпечується впровадженням розроблених заходів, необхідно співвіднести з витратами на реалізацію заходів. За допомогою цієї процедури визначаємо відносний показник ефективності впровадження заходів E_v та абсолютний показник ефективності впровадження заходів E_a .

$$E_v = \Delta \text{ЧП} \cdot k_{\text{ЧП}} / B_3, \quad (2.1)$$

де $\Delta \text{ЧП}$ – приріст чистого прибутку підприємства після впровадження рекомендацій, грн; $k_{\text{ЧП}}$ – коефіцієнт чистого прибутку, який показує питому вагу у прирості чистого прибутку, що забезпечується саме впровадженням заходів з удосконалення управління, грн. (визначається експертним шляхом); B_3 – витрати на розробку та впровадження заходів з удосконалення управління підприємством.

Абсолютний показник ефективності впровадження заходів E_a визначаємо таким чином:

$$E_a = \Delta \text{ЧП} \cdot k_{\text{ЧП}} - B_3. \quad (2.2)$$

Слід зазначити, що ефект від запропонованих у курсовому проекті заходів буде спостерігатися і після завершення прийнятого у розрахунках проміжку часу.

ВИСНОВКИ

У висновках до курсового проекту необхідно навести основні проблемні позиції, що були виявлені під час діагностування системи управління на підприємстві. Фінансовий стан підприємства визначається за результатами фінансової діагностики за напрямками: дослідження платоспроможності під-

приємства, дослідження фінансової незалежності, дослідження ділової активності.

Перші дві групи показників аналізуються за допомогою порівняння з нормативними значеннями, остання група – у динаміці до попереднього періоду, оскільки нормативних значень показників ділової активності не існує.

За побудованими семантичними диференціалами слід відзначити сильні та слабкі сторони підприємства у сфері виробництва, кадрів, фінансів, менеджменту та інновацій. На підставі аналізу первинних даних доцільно зробити висновки щодо причин, які привели до такої експертної оцінки.

Пропозиції для удосконалення економічного управління підприємством повинні базуватися на основних економічних показниках, які характеризують ефективність використання потенціалу підприємства. Слід сформулювати основні переваги підприємства від впровадження пропозицій.

Визначення ефективності впровадження пропозицій щодо удосконалення економічного управління на підприємстві – заключний етап курсової роботи. Аналіз значення відносного показника ефективності дозволяє зробити висновок, скільки прибутку чи виручки від реалізації продукції забезпечує впровадження пропозицій. Аналіз значень абсолютного показника ефективності дає змогу визначити величину додаткових надходжень від реалізації пропозицій.

При низькому рівні оборотного капіталу підприємство може не мати достатнього рівня прибутку в результаті нестачі оборотних коштів і втрати ліквідності. Зростання рівня оборотного капіталу до деякої величини забезпечує неперервний і стабільний виробничий процес за рахунок оптимального для цього підприємства обсягу товарно-матеріальних запасів, залишку грошових коштів на рахунку та необхідного в конкретних умовах обсягу дебіторської заборгованості.

Ефективне управління грошовими потоками дозволяє скоротити потреби підприємства в позиковому капіталі. Активно управляючи грошовими потоками, можна забезпечити більш раціональне й ощадливе використання власних фінансових ресурсів, сформованих із внутрішніх джерел, знизити залежність темпів розвитку підприємства від залучення кредитів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Економічне управління підприємством : навч. посібник / [Н. М. Євдокимова, Л. П. Батенко, В. А. Верба та ін.] ; за заг. ред. Н. М. Євдокимової ; Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. – Київ : КНЕУ, 2011. – 327 с.
2. Практикум з дисципліни «Економічне управління підприємством» / Уклад. Верба В. А., Євдокимова Н. М., Кизенко О. О. – Київ : КНЕУ, 2008.
3. Жданов С.А. Механизмы экономического управления предприятием : учеб. пособие для вузов / С. А. Жданов. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 319 с.
4. Ван Хорн Дж. К. Основы управления финансами : пер. с англ. / Дж. Ван Хорн. – М. : Издательский дом «Вильямс», 2001. – 992 с.
5. Хруцкий В.Е. Внутрифирменное бюджетирование: настольная книга по постановке финансового планирования / В.Е. Хруцкий, Т.В. Сизова, В. В. Гамаюнов. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 400 с.
6. Ковтун С. Є. Бюджетування на сучасному підприємстві, або як ефективно управляти фінансами / С. Ковтун. – Харків : Фактор, 2005. – 321 с.
7. Дядечко Л. П. Бюджетування грошових коштів : сутність та роль в управлінні підприємствами : монографія / Л. П. Дядечко, Ю. О. Оліфірова, С. В. Бабій. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2008. – 250 с.
8. Бюджетування в економічних системах : монографія / за ред. Ю. Г. Лисенко, В. М. Андрієнко. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 359 с.
9. Бюджетування як інструмент забезпечення життєдіяльності підприємства : монографія / за ред. А. В. Череп. – Запоріжжя : ЗНУ, 2011. – 220 с.
10. Лапіцька С. Ю. Управління підприємством в умовах інновацій / С. Ю. Лапіцька. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2002. – 235 с.
11. Управління підприємством в умовах розвитку ринку/ В. М. Гриньова, М. М. Новікова, О. М. Красноносова. – Харків : ХДЕУ, 2003. – 167 с.
12. Управління підприємством: організаційно-економічний аспект : монографія / В. М. Нижник, М. В. Ніколайчук. – Хмельницький : ХНУ, 2010. – 389 с.
13. Гудзинський О. Д. Контролінг в системі менеджменту : монографія / О. Д. Гудзинський, М. М. Аксентюк, О. М. Деменіна. – Київ : ІПК ДСЗУ, 2009. – 225 с.

Навчальне видання

Методичні вказівки

до виконання та оформлення курсового проекту з дисципліни
«Економічне управління підприємством»
для студентів спеціальності 051 «Економіка»

Укладач: ЛАРКА Людмила Сергіївна

Відповідальний за випуск проф. Яковлев А. І.

Роботу до видання рекомендував проф. Погорелов М. І.

Редактор Л. А. Пустовойтова

План 2017 р., поз. 31